

KOUVOLA

Toiminnan ja talouden toteutuminen 2024

Kymen jätelautakunta

20.2.2025

1 Talousarvion toteutuminen

Toiminnan kuvaus

Kymen jätelautakunta on alueellinen jätehuoltoviranomainen. Jätelautakunnan toiminta-alueella on yhdeksän kuntaa; Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pyhtää ja Virolahti. Kouvolan kaupunki toimii Kymen jätelautakunnan isäntäkuntana.

Jätelautakunta huolehtii jätelain mukaan kunnalle kuuluvista jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä viranomaistehtävistä kuten jätehuoltomääräysten ja jätetaksojen hyväksymisestä, niistä poikkeamisesta sekä mahdollisista jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksistä.

Jätelautakunnan toiminta ja päätöksenteko edistää jätelain tarkoitusta: edistää kiertotaloutta, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäisee jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimivan jätehuollon sekä ehkäisee roskaantumista.

Jätelautakunta toimii yhteistyössä alueen kuntien ja jäteyhtiön kanssa. Jätehuollon seurannalla varmistetaan, että asuinkiinteistöt, vapaa-ajan kiinteistöt ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt ovat kattavasti mukana järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Biojätteen erilliskeräysvelvoite Kouvolan, Kotkan ja Haminan keskustaajamissa (yli 10 000 asukkaan taajamat) laajeni omakoti- ja paritaloihin 1.5.2024. Kiinteistön omistajalla oli kaksi vaihtoehtoa järjestää biojätteen erilliskeräys: liittyminen biojätteen kuljetukseen tai kompostointi. Tähän liittyviä yhteydenottoja ja kompostointi-ilmoituksia tuli alkuvuodesta hyvin runsaasti.

Pertunmaan kunta liittyi Mäntyharjuun 1.1.2025. Tämän vuoksi jätelautakuntasopimus uudistettiin loppuvuodesta.

Entisen Pertunmaan kunnan alueella siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen myös sekajätteiden ja lietteiden osalta 27.4.2025. Samalla myös siellä olevat jätteen aluekeräyspisteet poistetaan ja siirrytään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Tulevat muutokset aiheuttivat jo syksyllä 2024 runsaasti yhteydenottoja ja hakemuksia jätelautakuntaan. Pyhtään Kaunissaaren asukkaiden jätehuolto päätettiin järjestää vastaisuudessaakin saareissa olevalla jätepuristimella.

Jätehuoltoon liittyneiden seurantaan tehtiin etenkin taloyhtiöiden osalta v. 2024. Jätelajeista tarkasteltiin bio- ja pakkausjätteitä, joiden kuljetuksiin liittymättömiä taloyhtiöitä kehoitettiin hoitamaan asia kuntoon yhteistyössä ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Kehotukset toimivat hyvin.

Jätehuollon palvelutasoa sekä Jätepoliittista ohjelmaa vuosille 2025–2030 työstettiin yhdessä Kymenlaakson Jäte Oy:n sekä alueen kuntien edustajista koostuvan ohjausryhmän kanssa lähes koko vuosi. Jätehuoltomääräysten muutosta valmisteltiin etenkin loppuvuodesta. Uusien määräysten on tarkoitus olla voimassa 1.6.2025.

Jätelautakunnan ja Alueellinen jätehuolto -yksikön toiminta

Hakemuksia ja ilmoituksia saapui hieman yli arvion, yhteensä 6 325. Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrästä kompostointi-ilmoituksia on 5 596 kpl, jätemaksun kohtuullistamishakemuksia 406 kpl ja tyhjennysväli-ilmoituksia 323 kpl. Kompostointi-ilmoitusten määrä oli suuri etenkin ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Näistä ei tehdä viranhaltijapäätöksiä, mutta ne viedään kompostointirekisteriin. Pääosa saadaan rekisteriin ns. massa-ajona, mutta osa kompostointi-ilmoituksista vaatii käsityötä, mm. paperiset ilmoitukset, joita saapui 627 kpl.

Viranhaltijapäätöksiä tehtiin 179 kpl. Talousarviossa on arvioitu, että päätöksiä tehtäisiin tänä vuonna 800 kpl, joka on aivan liian yläkanttiin arvioitu. Hakemuksia oletettiin tulevan enemmän biojätteen erilliskeräykseen liittymisestä vapauttamiseksi. Hakemusten käsittelyaika on ollut hyvin pitkä ja

etenkin alkuvuoden päätösmäärä on hyvin pieni. Hakemukset ovat päässeet ruuhkautumaan jo edellisen vuoden puolella.

Jätelautakunnan henkilöstöön kuului vakituisten työntekijöiden lisäksi osa-aikainen työntekijä elokuun loppuun saakka. Hän hoiti etenkin kompostointirekisteriin ja tyhjennysväli-ilmoituksiin liittyviä asioita. Vakituinen rekisterivastaava jäi pois töistä loppuvuodesta ja eläköityi alkuvuonna 2025. Hänen tilalleen ei saatu palkata uutta työntekijää. Rekisterivastaavan töistä osa pyritään teettämään ostopalveluna. Rekisterivastaava kirjasi omien töidensä ohella jätelautakunnalle saapuvat hakemukset ja ilmoitukset. Nyt tämä työ on kuormittanut jo alkusyksystä asti hakemuksia käsittelevää ja päätöksiä valmistelevaa toimistosihteriä. Kirjaamistyö pyritäänkin saamaan kirjaamon tehtäväksi.

Jätelautakunta kokoontui viisi kertaa vuoden 2024 aikana. Alueellinen jätehuolto -yksikkö jatkoi edelleen säännöllisiä tiimipalavereja sekä yhteistyötä ja tiedotusta sidosryhmiin, mm. kuntiin ja jätteenkuljetusyrityksiin. Jäteyhtiön kanssa jatkettiin runsasta yhteistyötä mm. jätehuoltomääräyksiä ja jätetaksoja sekä kuljetusmuutoksia valmisteltaessa.

Riskianalyysi

Yhteistyö kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa on toiminut hyvin.

Toiminnalliset riskit liittyvät jätehuollossa ja lainsäädännössä tapahtuviin muutoksiin, vanhoihin ja uusiin hakemusruuhiin sekä henkilöstömuutoksiin pienessä työyksikössä. Riskiä suurentaa vähäinen ja vuonna 2025 eläköitymisen myötä entisestään vähenevä henkilöstöresurssien määrä suhteessa lakisääteisen työn määrään. Töitä priorisoidaan ja prosesseja pyritään kehittämään.

Hakemusten käsittelyaika on tällä hetkellä hyvin pitkä ja se tulee olemaan sitä vielä jonkin aikaa. Myös jätteenkuljetus- ja kompostointirekisterin ajan tasalla pitämisessä oli viime vuonna haasteita etenkin kompostointi-ilmoitusten osalta. Hakemusruuhan purkaminen ja hakemusten käsittelyn sekä kompostointirekisterin ajan tasalle saaminen on asiakaspalvelun sekä myös jätehuollon seurannan kannalta ensisijainen tavoite. Hakemusten käsittelyn osalta tähän voi mennä vielä aikaa. Myös jätteenkuljetusrekisterin ajantasaisuudesta on pidettävä huolta.

Talous

Kymen jätelautakunnan talous toteutui miltei suunnitelman mukaisesti. Henkilöstömenot olivat arvioitua pienemmät. Jätelautakunnan perustamissopimuksen mukaisesti Kymenlaakson Jäte Oy:lle hyvitetiin ylijäämää 25 737,58 euroa.

Kymen jätelautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot.-%
Toimintatulot	367	0	367	341	-26	93,0
Myyntitulot	358	0	358	335	-24	93,4
Tuet ja avustukset	9	0	9	7	-2	74,1
Toimintamenot	-367	0	-367	-341	26	93,0
Henkilöstömenot	-275	0	-275	-251	24	91,4
Palkat ja palkkiot	-223	0	-223	-204	19	91,5
Henkilösivumenot	-52	0	-52	-47	5	90,9
Eläkemenot	-46	0	-46	-42	4	92,0
Muut henkilösivumenot	-7	0	-7	-5	1	82,9
Palveluiden ostot	-55	0	-55	-54	1	98,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	0	-2	0	1	15,4
Muut toimintamenot	-35	0	-35	-35	0	99,7
Toimintakate	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-14		
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		

Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-14
Kokonaiskustannukset	0	0	0	-14

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

Talousarviotavoite: Laadukkaat palvelut ja tyytyväinen asiakas	Tilannekuvaus: Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika on erittäin pitkä. Henkilöstöresurssien liian pieni mitoitus jo pidemmältä ajalta verrattuna työmäärään sekä muutokset henkilöstössä on johtanut hakemusten käsittelyn viivästymiseen jo pidemmältä ajalta.		
Mittarit			
Käsittelyaika (päivää)	Lähtöarvo 8/2023 47,4	Toteuma-arvo 12/2024 145,9	Tavoitearvo 12/2024 42

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Jätehuoltomääräysten mukaiset jätehuoltopalvelut asukkailla. Kasvatetaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneiden osuutta liittymisvelvollisista.	Tilannekuvaus: Bio- ja pakkausjätteiden erilliskeräykseen liittyneiden taloyhtiöiden osuus liittymisvelvollisista on kasvanut ja tavoite on saavutettu.		
Mittarit			
Liittyneiden osuus (%)	Lähtöarvo 8/2023 84 (83,6)	Toteuma-arvo 12/2024 89	Tavoitearvo 12/2024 88
Talousarviotavoite: Jätehuollon yhteisten suuntaviivojen määrittely vuosille 2025–2030	Tilannekuvaus: Jätelautakunta on päättänyt jätehuollon palvelutasosta vuosille 2025-2030. Jätepoliittinen ohjelma 2025-2030 on lähdössä kuntien päätöksentekoon.		
Mittarit			
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 100	Tavoitearvo 12/2024 100

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kymen jätelautakunta yhteensä	3,5	4,5	4,2

Toiminnan volyymit

Kymen jätelautakunta	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrä	6 401	6 000	6 325
Tehtyjen viranhaltijapäätösten määrä	825	800	179

Toimenpiteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

Talousarviotavoite, Alueellinen jätehuolto: Laadukkaat palvelut ja tyytyväinen asiakas	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Ilmoitusten sekä hakemusten käsittely sujuvasti, jota edesauttavat sujuvat prosessit sekä asiakasystävälliset lomakkeet, nettisivut ja tiedotus. Kehitetään kompostointi-ilmoitusten sujuvaa siirtymistä rekisteriin.	Tilannekuvaus: Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika tällä hetkellä hyvin pitkä johtuen vanhoista rästeistä sekä jo pitkään jatkuneesta epäsuhdasta työntekijä- ja työmäärän välillä. Hakemusten käsittelyä on priorisoitu saapumisjärjestyksen lisäksi. Uudet nettisivut ovat tekeillä. Niiden yhteydessä uusitaan lomakkeita. Kompostointi-ilmoitukset saadaan pääosin massa-ajona rekisteriin ostopalveluna. Kompostointi-ilmoituksia varten on tilattu uusi sähköinen lomake, jonka valmistuminen menee vuoden 2025 puolelle.

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite, Alueellinen jätehuolto: Jätehuoltomääräysten mukaiset jätehuoltopalvelut asukkailla. Kasvatetaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneiden osuutta liittymisvelvollisista.	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Jätehuoltomääräysten jalkauttaminen etenkin bio- ja pakkausjätekeräyksen osalta keinoina tiedotus, jätehuollon toteutumisen seuranta sekä rekisterien käytettävyyden kehittäminen tiedonhakuun.	Tilannekuvaus: Bio- ja pakkausjätteiden kuljetukseen liittyneiden taloyhtiöiden määrä on lisääntynyt viime vuodesta etenkin kunnissa, joissa oli huonot liittymisasteet (Lapinjärvi, Pertunmaa, Pyhtää, Hamina, Virolahti ja Miehikkälä). Toteuma-arvo kuvaa vähintään 3 asunnon jätehuollon tilannetta bio- ja pakkausjätteiden keräyksessä. Loppujätteitä eikä omakotitalojen biojätekeräystä ei ole otettu tähän tarkasteluun mukaan. Seurantatyökalu on valmis, mutta sen käyttöönotto vaatii rekisterin ajantasaisuuden.
Talousarviotavoite, Alueellinen jätehuolto: Jätehuollon yhteisten suuntaviivojen määrittely vuosille 2025–2030	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Jätepoliittisen ohjelman uudistaminen ja jätehuollon palvelutason päivittäminen yhdessä kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa.	Tilannekuvaus: Kunnilta pyydettiin lausunnot asiakirjaluonnoksista. Luonnoksia muokattiin lausuntojen perusteella. Ohjausryhmä lähetti asiakirjat päätöksentekoon joulukuussa 2024. Kymen jätelautakunta on päättänyt tammikuussa 2025 Jätehuollon palvelutasosta. Jätepoliittinen ohjelma lähetetään pian kuntiin päätettäväksi.